

Bachelor of Science (Home Science) Examination: June-2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 03-06-2022	III (Repeater)	Consumer Studies	10:30 AM To 01:40 PM	9302 / 1031	75

Instructions: 1) All questions carry equal marks.
2) Answer any five questions from the following.

- Q.1** Explain the consumer Decision Making process with a suitable example. **15**
- Q.2** Enlist and explain the various consumer rights in details. **15**
- Q.3** a) Discuss Branding in detail **10**
b) Write a short note on: FPO **05**
- Q.4** a) Explain adulteration as consumer problem. **10**
b) Consumerism **05**
- Q.5** **Attempt any three.** **15**
a) Labels
b) Eco- mark
c) Consumer responsibilities
d) Advertisements
- Q.6** **Answer any three.** **15**
a) BIS
b) Consumer problems
c) Need for consumer protection
d) Consumer education
- Q.7** **Answer the following:** **15**
a) 2 features of COPRA **02**
b) 2 examples of 2 products of FPO **02**
c) 2 features of CGSI **02**
d) Define consumer and consumption **02**
e) 3 ways a consumer is cheated with faulty weights and measures **03**
f) 4 differences between standardization and grading **04**

Bachelor of Science (Home Science) Examination: June-2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 03-06-2022	III (Repeater)	Consumer Studies	10:30 AM To 01:40 PM	9302 / 1031	75

Instructions: 1) All questions carry equal marks.
2) Answer any five questions from the following.

- प्र.1 सुयोग्य उदाहरण देऊन ग्राहक निर्णय प्रक्रिया स्पष्ट करा. 15
- प्र.2 ग्राहकांच्या विविध हक्कांची यादी करुन ते सविस्तर स्पष्ट करा. 15
- प्र.3 अ) "ब्रॅण्डिंग" ची सविस्तर चर्चा करा. 10
ब) टिप लिहा—एफ.पी.ओ. 05
- प्र.4 अ) भेसळ ही ग्राहक समस्या कशी आहे ते स्पष्ट करा. 10
ब) ग्राहकता (कंझ्यूमेरिझम) 05
- प्र.5 कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा. 15
अ) लेबल्स
ब) इको मार्क
क) ग्राहकांच्या जबाबदाऱ्या
ड) जहिराती
- प्र.6 कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. 15
अ) बी.आय.एस.
ब) ग्राहक समस्या
क) ग्राहक संरक्षणाची गरज
ड) ग्राहक शिक्षण
- प्र.7 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. 15
अ) कोप्रा ची दोन वैशिष्ट्ये 02
ब) एफ. पी. ओ. चिन्ह असलेल्या दोन उत्पादनांची दोन उदाहरणे 02
क) सी. जी. एस. आय. ची दोन वैशिष्ट्ये 02
ड) ग्राहक आणि उपभोग यांच्या व्याख्या लिहा. 02
इ) सदोष वजन आणि मापांद्वारे ग्राहकांची फसवणूक करण्यासाठी वापरले जाणारे तीन प्रकार. 03
फ) प्रमाणिकरण (स्टॅण्डरडायझेशन) आणि प्रतवारी (ग्रेडिंग) यामधील चार फरक 04

Bachelor of Science (Home Science) Examination: June-2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 03-06-2022	III (Repeater)	Consumer Studies	10:30 AM To 01:40 PM	9302 / 1031	75

Instructions: 1) All questions carry equal marks.
2) Answer any five questions from the following.

- प्र.1 "उपभोक्ता फैसला निर्माण प्रक्रिया" की उदाहरणसहित विस्तार से चर्चा करें। 15
- प्र.2 उपभोक्ता अधिकार विस्तार से बताएँ। 15
- प्र.3 अ) ब्रॅण्डिंग के बारे में सविस्तर लिखिए। 10
ब) FPO क्या है? 05
- प्र.4 अ) मिलावट – उपभोक्ता समस्या स्पष्ट करें। 10
ब) उपभोक्ता वाद क्या है? 05
- प्र.5 टिप्पणी लिखिए। (केवल तीन) 15
अ) लेबल्स
ब) इकोमार्क
क) उपभोक्ता के कर्तव्य
ड) विज्ञापन
- प्र.6 उत्तर लिखिए। (केवल तीन) 15
अ) BIS
ब) उपभोक्ता की समस्याएँ
क) उपभोक्ता संरक्षण की आवश्यकता
ड) उपभोक्ता शिक्षण
- प्र.7 नीचे दिए प्रश्नों के उत्तर दीजिए। 15
अ) COPRA की दो वैशिष्ट्ये 02
ब) FPO की दो उत्पाद 02
क) CGSI की दो वैशिष्ट्ये 02
ड) उपभोक्ता तथा उपभोग 02
इ) उपभोक्ता को फसाने के तीन तरिके 03
फ) माणकीकरण तथा प्रतवारी (ग्रेडिंग) के चार फरक 04

Bachelor of Science (Home Science) Examination: June-2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Tuesday 07-06-2022	III (Repeater)	Family Dynamics	10:30 AM To 01:40 PM	9303	75

Instructions: 1) All questions carry equal marks.
2) Question No.1 is compulsory.
3) Attempt any four questions from the remaining.

- Q.1 a) Define the terms. (Any five) 10**
1) Joint Family
2) Marriage
3) Empty nest period
4) Alternate Family Pattern
5) Planned Parenthood
6) Engagement
7) Divorce
- b) State any two stages of family life cycle. 05**
- Q.2 Write short notes. (Any three) 15**
a) Goals of Modern Marriage
b) Functions of dating
c) Merits of nuclear families
d) Need of pre-marital counseling
- Q.3 a) Discuss different factors affecting mate selection. 08**
b) comment -"Adjustment with in-laws" is a key to successful marriage'. 07
- Q.4 a) Discuss functions of honeymoon. 08**
b) State functions of engagement. 07
- Q.5 List different methods of family planning .Discuss methods used by females with its advantages and disadvantages. 15**
- Q.6 a) What are the different alternate family patterns are emerging in Indian society? Write in brief about challenges in childless families and Single parent families. 10**
b) Write in brief about wedding rituals of any community known to you. 05
- Q.7 Answer the following. 15**
a) What are the causes of divorce?
b) What are the ways of coping with broken engagement?
c) What are the major crisis occurred in family?

Bachelor of Science (Home Science) Examination: June-2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Tuesday 07-06-2022	III (Repeater)	Family Dynamics	10:30 AM To 01.40 PM	9303	75

- Instructions: 1) All questions carry equal marks.
2) Question NO.1 is compulsory.
3) Attempt any four questions from the remaining.

- प्र.1 अ) संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) 10
- 1) संयुक्त कुटुंब
 - 2) विवाह
 - 3) रिते घरटे अवस्था
 - 4) पर्यायी कुटुंब प्रणाली
 - 5) नियोजित पालकत्व
 - 6) साखरपुडा
 - 7) घटस्फोट
- ब) कुटुंब चक्राच्या कोणत्याही 2 अवस्था सांगा. 05
- प्र.2 टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन) 15
- अ) आधुनिक विवाहाची ध्येय
 - ब) डेटिंगची कार्ये
 - क) विभक्त कुटुंबाचे फायदे
 - ड) विवाहपूर्व समुपदेशनाची गरज
- प्र.3 अ) जोडीदार निवडीवर परिणाम करणाऱ्या घटकांची चर्चा करा. 08
- ब) प्रतिक्रिया द्या, "सासु- सासऱ्यांशी समायोजन म्हणजे यशस्वी विवाहाची गुरुकिल्ली आहे". 07
- प्र.4 अ) मधुचंद्राची कार्ये स्पष्ट करा. 08
- ब) साखरपुड्याची कार्ये स्पष्ट करा. 07
- प्र.5 कुटुंबनियोजनाच्या विविध पध्दतींची यादी करून स्त्रियांद्वारे वापरल्या जाणाऱ्या पध्दतीची त्यांच्या फायदा तोट्या सह चर्चा करा. 15
- प्र.6 अ) भारतीय समाजात उदयास येत असलेल्या पर्यायी कुटुंब प्रणाली कोणत्या आहेत? कोणत्याही दोन पर्यायी कुटुंब प्रणालीच्या विषयी माहिती द्या. 10
- ब) तुम्हाला माहित असलेल्या कोणत्याही एका समाजाच्या विवाह सोहळ्याच्या धार्मिक विधींबद्दल माहिती द्या. 05
- प्र.7 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. 15
- अ) घटस्फोटाचे कुटुंबावर होणारे परिणाम
 - ब) मोडलेल्या साखरपुड्याशी जुळवून घेण्याचे मार्ग
 - क) कुटुंबात कोणते प्रमुख संघर्ष उद्भवतात?

Bachelor of Science (Home Science) Examination: June-2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 10-06-2022	III (Repeater)	Media Skill Development	10:30 AM To 01:40 PM	9304	75

Instructions: 1) All questions carry equal marks.
2) Attempt any five questions from the following.

- Q.1 a) Select the right answer:** **05**
- 1) Function of Mass-Media:(Dialogue, Development)
 - 2) Format of Radio programme: (Interviews, Intervention)
 - 3) Characteristic Mass Media: (Interaction, Ever-presence)
 - 4) Disadvantage of new media: (Attention, Addiction)
 - 5) Frequency of magazine: (Monthly, Daily)
- b) Say whether TRUE or FALSE:** **05**
- 1) Today, the radio-broadcasting system in India is the largest in the world.
 - 2) Newspapers are written for a twelve year old's reading level to accommodate readers of all backgrounds and abilities.
 - 3) Radio conveys the message by using sounds and silence.
 - 4) In street plays the exchange is close, direct and intimate.
 - 5) Television is possibly the oldest form of theatre in existence.
- c) Match the Pairs:** **05**
Column A	Column B
1) Print Media	a) Cell- phones
2) Audio Media	b) News paper
3) Traditional Media	c) Television
4) Audio – Visual Media	d) Radio
5) New Media	e) Puppetry
- Q.2 a) Write about the different types of Films.** **07**
- b) State the advantages and disadvantages of Internet with examples.** **08**
- Q.3 Discuss in brief the merits and demerits of:**
- a) New media** **07**
 - b) Traditional Media** **08**
- Q.4 a) Explain any five radio programme formats.** **07**
- b) What are the characteristics of mass media?** **08**
- Q.5 a) What is the impact of television on Indian women?** **07**
- b) Points taken into consideration while analyzing an article based on a social issue.** **08**
- Q.6 a) Discuss street plays as a medium of social interaction** **07**
- b) Explain the difference between Print and Electronic media.** **08**

- Q.7 a)** Write a note on Magazines as a print medium. **07**
- b)** Enlist the popular mass-media and write about the role of Mass-Media in creating public opinion. **08**
- Q.8 Write an article for a local newspaper on any one of the following:** **15**
- a)** The importance of 'Student Leadership Camp' in developing management skills in students.
- b)** Impact of the 'Environment- Friendliness Drive' celebrated in your college.

Bachelor of Science (Home Science) Examination: June-2022

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Friday 10-06-2022	III (Repeater)	Media Skill Development	10:30 AM To 01:40 PM	9304	75

Instructions: 1) All questions carry equal marks.
2) Attempt any five questions from the following.

- प्र.1 अ) योग्य उत्तर निवडा. 05
- 1) जनसंपर्क माध्यमांचे कार्य: (संभाषण घडविणे, विकास साधणे)
 - 2) रेडियोवरील कार्यक्रम प्रकार: (मुलाखती, मध्यस्थी)
 - 3) जनसंपर्क माध्यमांचा गुणधर्म : (परस्पर क्रिया, सर्वव्यापी असणे)
 - 4) नवीन माध्यमांचा तोटा: (अवधान, व्यसन)
 - 5) मासिकांचा प्रकाशन काळ: (प्रती महिना, प्रती दिन)
- ब) बरोबर कि चूक ते सांगा. 05
- 1) भारतातील रेडियोची प्रक्षेपण व्यवस्था जगात सर्वात मोठी मानली जाते.
 - 2) समाजाच्या सर्व स्तरातून व क्षमतेच्या लोकांपर्यंत पोहोचण्यासाठी वर्तमानपत्रे ही बारा वर्षे वयोगटालाही उमजेल अशा भाषेत लिहिली जातात.
 - 3) ध्वनी व शांतता यांचा वापर करून रेडियो आपले संदेश पोहोचवितो.
 - 4) पथनाट्यात होणारा संवाद हा जवळचा वाटणारा, थेट व जिद्दाळ्याचा असतो.
 - 5) टेलिव्हिजन हा नाटक-नोंटकीचा सर्वात जुना प्रकार असावा.
- क) जोडया जुळवा. 05
स्तंभ अ	स्तंभ ब
1) छापील माध्यम	अ) मोबाईल फोन
2) श्राव्य माध्यम	ब) वर्तमानपत्र
3) पारंपारिक माध्यम	क) टेलिव्हिजन
4) दृक – श्राव्य माध्यम	ड) रेडियो
5) नवे माध्यम	इ) कठपुतळ्या
- प्र.2 अ) चित्रपटांच्या विविध प्रकारांविषयी माहिती द्या. 07
- ब) इंटरनेटचे फायदे व तोटे याविषयी उदाहरणांसह टीप लिहा. 08
- प्र.3 खालील जनसंपर्क माध्यमांचे फायदे व तोटे सांगा.
- अ) नवी माध्यमे 07
- ब) पारंपारिक माध्यमे 08
- प्र.4 अ) रेडियोवरील कोणतेही पाच कार्यक्रम प्रकार उदाहरणांसह लिहा. 07
- ब) जनसंपर्क माध्यमांचे गुणधर्म नमूद करा. 08

प्र.5	अ) भारतीय समाजातील स्त्रीवर टेलीव्हिजनचा काय परिणाम होतो ते स्पष्ट करा.	07
	ब) सामाजिक प्रश्नावरील लेखाचे मूल्यमापन करतांना लक्षात घ्यावयाचे मुद्दे उदाहरणांसह सविस्तर मांडा.	08
प्र.6	अ) सामाजिक सुसंवादाचे माध्यम म्हणून पथनाट्याची चर्चा करा.	07
	ब) छापील माध्यमे व इलेक्ट्रॉनिक माध्यमे यामधील फरक स्पष्ट करा.	08
प्र.7	अ) 'मासिके' या छापील माध्यमावर टीप लिहा.	07
	ब) लोकप्रिय जनसंपर्क माध्यमाची यादी करा आणि जन-मत बनविण्याकरिता जनसंपर्क माध्यमांची काय भूमिका आहे ते सांगा.	08
प्र.8	स्थानिक वृत्तपत्रासाठी खालील पैकी एका विषयावर लेख लिहा.	15
	अ) विद्यार्थ्यांमध्ये व्यवस्थापन कौशल्य रुजविण्यासाठी असणारे 'विद्यार्थी नेतृत्व शिबिराचे' महत्त्व	
	ब) तुमच्या महाविद्यालयात राबविण्यात आलेल्या 'पर्यावरण मैत्री मोहीमेचा' विद्यार्थ्यांवरील प्रभाव	

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April/May-2023

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Saturday 29-04-2023	III (Repeater)	Consumer Studies	02:30 PM To 05:00 PM	9302 / 1031	75

Instructions: 1) Answer any five questions from the following.
2) Draw diagrams wherever necessary.

- Q.1** Explain the various consumer rights in detail. **15**
- Q.2** Define Brands. Explain the types of brands with suitable examples. Enlist five advantages of branding. **15**
- Q.3**
- a) Differentiate between Standardization and Grading **10**
 - b) Write a short note on: Adulteration **05**
- Q.4**
- a) Explain faulty weights and measures as consumer problem. **10**
 - b) Write the reasons for slow growth of Consumer Movement in India. **05**
- Q.5** Write short notes (Any three) **15**
- a) Labels
 - b) Misleading Advertisements
 - c) Consumer education
 - d) BIS
- Q.6** Answer any three questions. **15**
- a) Eco-mark
 - b) Consumer protection
 - c) Any two consumer problems
 - d) FPO
- Q.7** Answer the following: **15**
- a) Full form of COPRA **02**
 - b) 2 features of CGSI **02**
 - c) Definition: Goods and Services **02**
 - d) 2 objectives of consumer movement **02**
 - e) 2 essential pieces of information on a label **02**
 - f) 2 ways of good buymanship **02**
 - g) An example of Umbrella brand **01**
 - h) Full form of IOCU **01**
 - i) Definition: Consumer **01**

Bachelor of Science (Home Science) Examination: April/May-2023

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Saturday 29-04-2023	III (Repeater)	Consumer Studies	02:30 PM To 05:00 PM	9302 / 1031	75

Instructions: 1) Answer any five questions from the following.
2) Draw diagrams wherever necessary.

- प्र.1 ग्राहकांचे विविध हक्क सविस्तर स्पष्ट करा. 15
- प्र.2 ब्रॅण्ड्सची व्याख्या लिहा. सुयोग्य उदाहरणे देऊन ब्रॅण्ड्सचे प्रकार स्पष्ट करा. ब्रॅण्डिंगच्या पाच फायद्यांची यादी करा. 15
- प्र.3 अ) स्टॅण्डर्डायझेशन आणि ग्रेडिंग या मधील फरक लिहा. 10
ब) टीप लिहा: भेसळ 05
- प्र.4 अ) चुकीची वजने मापे ही ग्राहक समस्या स्पष्ट करा. 10
ब) भारतामधील ग्राहक चळवळीच्या संथ वाढीची कारणे लिहा. 05
- प्र.5 खालील कोणत्याही तीनवर टीप लिहा. 15
अ) लेबल्स
ब) दिशाभूल करणाऱ्या जाहिराती
क) ग्राहक शिक्षण
ड) बी. आय. एस.
- प्र.6 कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा. 15
अ) इको मार्क
ब) ग्राहक संरक्षण
क) कोणत्याही दोन ग्राहक समस्या
ड) एफ. पी. ओ.
- प्र.7 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. 15
अ) कोप्रा चे पूर्ण रूप 02
ब) सी. जी. एस. आय. ची दोन वैशिष्ट्ये 02
क) व्याख्या: गुड्स आणि सर्विसेस 02
ड) ग्राहक चळवळीचे दोन उद्दिष्ट्ये 02
इ) लेबल वरील माहिती मधील दोन अत्यावश्यक गोष्टी 02
ई) गुडबायमनशिप मधील दोन गोष्टी 02
उ) अम्ब्रेला ब्रॅण्डचे उदाहरण 01
ऊ) आय. ओ. सी. यु. चे पूर्ण रूप 01
ग) व्याख्या: ग्राहक 01

Bachelor of Science in Home Science Examination: April/May - 2023

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Wednesday 03-05-2023	III (Repeater)	Family Dynamics	02:30 PM To 05:00 PM	9303	75

Instructions: 1) All questions carry equal marks.
2) Q. 1 is compulsory.
3) Attempt any four from remaining.

Q.1 a) Choose the correct option

07

- 1) Which one below is the mode of mate selection?
 - a) Age at marriage
 - b) Family Background
 - c) Education
 - d) Video Dating
- 2) Which is the main method of mate selection in western countries?
 - a) Dating
 - b) Mates Mela
 - c) Telephone communication
 - d) Parents choice
- 3) Which one below is not the developmental task of early adulthood?
 - a) Getting started in an occupation
 - b) Selecting a mate
 - c) Managing home
 - d) Adjustment with society
- 4) Incomplete family structure is the characteristic of _____.
 - a) Joint family
 - b) Extended family
 - c) Alternate family
 - d) Traditional family
- 5) Which of the following is the main season for breaking up of marriages in India?
 - a) Age
 - b) In-laws
 - c) Dowry
 - d) Education
- 6) Which below is not the natural methods of contraception?
 - a) Abstinence
 - b) Breast feeding
 - c) Intra uterine devices
 - d) Basal body temperature method
- 7) Which one below can be useful when women has regular menstrual cycle?
 - a) Condom
 - b) Safe period method
 - c) Copper t
 - d) Vasectomy

b) Write the difference between register and traditional marriage?

08

- Q.2 Explain the following terms (Any5) 15**
- a) Marriage
 - b) Family life cycle
 - c) Planned parenthood
 - d) Engagement
 - e) Reconstructed family
 - f) Mate selection
 - g) Post - Marrital counseling
- Q.3 What is contraception. Explain the various contraceptive methods available for modern couples. 15**
- Q.4 a) Enlist the modes of mate selection and write functions of dating 10**
b) What are developmental tasks of Early adulthood? 05
- Q.5 What is family life cycle? Enlist the stages of family cycle and explain any three stages of the cycle in detail. 15**
- Q.6 Justify the following statements (Any 3) 15**
- a) Adjustment is must for happy married life.
 - b) Parenting has become challenging in today's era.
 - c) Contraception is the burden on women's health.
 - d) Nuclear family gives space for personality development of each individual
- Q.7 a) Define divorce. Explain the types of divorce in detail. 08**
b) Write a note on negative effect of alternate family pattern on children. 07

Bachelor of Science in Home Science Examination: April/May - 2023

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Wednesday 03-05-2023	III (Repeater)	Family Dynamics	02:30 PM To 05:00 PM	9303	75

- Instructions: 1) All questions carry equal marks.
2) Q. 1 is compulsory.
3) Attempt any four from remaining.

- प्र.1 अ) योग्य उत्तरा साठी पर्याय निवडा 07
- खालीलपैकी कोणती जोडीदार निवडीची पद्धत आहे?
अ) विवाहाचे वय
ब) कौटुंबिक पार्श्वभूमी
क) शिक्षण
ड) व्हिडीओ डेटिंग
 - पश्चिमेकडील देशात खालील पैकी कोणती पद्धत प्रामुख्याने जोडीदार निवडीसाठी वापरली जाते?
अ) डेटिंग
ब) वधुवर मेळावे
क) फोनवरील संभाषण
ड) पालकांची निवड
 - पुढीलपैकी कोणते तारुण्यवस्थेचे वैकासीक कार्य नाही?
अ) व्यवसाय सुरु करणे
ब) जोडीदाराची निवड करणे
क) गृहव्यवस्थापन करणे
ड) समाजासोबत समायोजन साधने
 - अपूर्ण कुटुंबरचना हे याचे गुणवैशिष्ट्ये आहे.
अ) संयुक्त कुटुंब
ब) विस्तारित कुटुंब
क) पर्यायी कुटुंब
ड) पारंपारिक कुटुंब
 - भारतातील विवाह मोडण्याचे हे सर्वात महत्वाचे कारण आहे.
अ) वय
ब) सासू सासरे
क) हुंडा
ड) शिक्षण
 - खालीलपैकी कोणती कुटुंब नियोजनाची नैसर्गिक पद्धत नाही?
अ) संबंध न ठेवणे
ब) स्तनपान
क) पोटात ठेवायची साधने
ड) शरीराचे मूलभूत तापमान पद्धत

7) खालीलपैकी कोणती कुटुंब नियोजन पद्धत नियमित पाळी असल्यास उपयुक्त ठरू शकते?

- अ) कंडोम
ब) सुरक्षित कालखंड पद्धत
क) कॉपर टी
ड) नसबंदी

ब) नोंदणी आणि पारंपारिक विवाह यातील फरक लिहा. 08

प्र.2 खालील संज्ञा स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच) 15

- अ) विवाह
ब) कौटुंबिक जीवन चक्र
क) नियोजित पालकत्व
ड) साखरपुडा
इ) पुनर्रचित कुटुंब
ई) जोडीदाराची निवड
उ) विवाहोत्तर समुपदेशन

प्र.3 कुटुंब नियोजन म्हणजे काय? आधुनिक जोडप्यांसाठी उपलब्ध असलेल्या विविध गर्भनिरोधक पद्धती समजावून सांगा. 15

प्र.4 अ) जोडीदार निवडण्याच्या पद्धतींची यादी करा आणि डेटिंग ची कार्ये लिहा. 10
ब) तारुण्यावस्थेची विकासात्मक कार्ये कोणती आहेत? 05

प्र.5 कौटुंबिक जीवन चक्र म्हणजे काय? कौटुंबिक चक्राचे टप्पे सूचीबद्ध करा आणि यातील कोणत्याही तीन पायऱ्या तपशीलवार लिहा. 15

प्र.6 खालील विधानावर आपले मत लिहा. (कोणतेही तीन) 15

- अ) सुखी वैवाहिक जीवनासाठी समायोजन आवश्यक आहे.
ब) आजच्या युगात पालकत्व हे आव्हानात्मक बनले आहे.
क) गर्भनिरोधक हे महिलांच्या आरोग्यावर ओझे आहे.
ड) विभक्त कुटुंब प्रत्येक व्यक्तीच्या व्यक्तिमत्व विकासासाठी जागा देते.

प्र.7 अ) घटस्फोटाची व्याख्या लिहा. घटस्फोटाचे प्रकार तपशीलवार लिहा. 08
ब) पर्यायी कौटुंबिक पद्धतीचा मुलांवर होणाऱ्या नकारात्मक परिणामावर टीप लिहा. 07

Bachelor of Science in Home Science Examination: April/May-2023

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Monday 08-05-2023	III (Repeater)	Media Skill Development	02:30 PM To 05:00 PM	9304	75

Instructions: 1) All questions carry equal marks.

2) Attempt any five questions from the remaining.

- Q.1** a) Define mass media and explain the role of Radio in the development of Society. **08**
 b) Write the relationship of medium and message. **07**
- Q.2** a) State advantages and disadvantages of internet with examples. **08**
 b) Write the New media. **07**
- Q.3** a) 'Television plays a crucial role in the national development' - comment. **08**
 b) Discuss the types of films. **07**
- Q.4** a) State advantages and disadvantages of Traditional media. **08**
 b) Discuss the print media. **07**
- Q.5** **write short notes on any 3** **15**
 a) Advantages of Television
 b) Newspaper
 c) Radio forma
 d) Magazine
- Q.6** a) **State true or false** **05**
 1) Traditional Media used to connect many people at a time
 2) Reality show is one of the popular programme of radio
 3) Internet connect more people in the world
 4) Soap operas is a popular programme on television
 5) Print media is useful for illiterate People
- b) **Match the following** **05**
 1) Puppets a) Print media
 2) Newspaper b) Audio aid
 3) Radio c) Folk media
 4) Soap operas d) Website
 5) Internet e) Television
- c) **Fill in the Blanks** **05**
 a) _____ is a cheapest media.
 b) Lavani is the folk theater of _____ state.
 c) _____ is popular social media.
 d) _____ media is useful for literate & illiterate People.
 e) _____ is a new media.

Bachelor of Science in Home Science Examination: April/May-2023

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Monday 08-05-2023	III (Repeater)	Media Skill Development	02:30 PM To 05:00 PM	9304	75

Instructions: 1) All questions carry equal marks.

2) Attempt any five questions from the remaining.

- प्र.1 अ) जनसंपर्क माध्यमांची व्याख्या सांगा आणि समुदायाच्या विकासात रेडिओची भूमिका स्पष्ट करा. 08
ब) माध्यमे आणि संदेश यांच्यातील सहसंबंध लिहा. 07
- प्र.2 अ) उदाहरणासह इंटरनेट चे फायदे आणि तोटे सांगा. 08
ब) नवीन माध्यमाविषयी लिहा. 07
- प्र.3 अ) 'टेलिव्हिजन देशाच्या विकासात महत्वाची भूमिका बजावते' यावर भाष्य करा. 08
ब) चित्रपटाचे प्रकार सांगा. 07
- प्र.4 अ) पारंपारिक माध्यमांचे फायदे आणि तोटे सांगा 08
ब) लिखित माध्यमाविषयी सांगा. 07
- प्र.5 कोणत्याही तीन विषयी टीप लिहा. 15
अ) टेलिव्हिजनचे फायदे
ब) वर्तमानपत्र
क) रेडिओवरील कार्यक्रमाचे प्रकार
ड) मासिके
- प्र.6 अ) चूक कि बरोबर ते लिहा. 05
1) एका वेळेस खूप जास्त लोकांना संपर्क करण्यासाठी पारंपारिक माध्यमाचा उपयोग करतात.
2) रियालिटी शो हा रेडिओवरील एक लोकप्रिय कार्यक्रम आहे.
3) इंटरनेट जगातील खूप लोकांना जुळवतो.
4) मालिका हया टेलिव्हिजन वरील लोकप्रिय कार्यक्रम आहे.
5) लिखित माध्यमे हे निरक्षर लोकांसाठी उपयुक्त आहे.
- ब) जोडया जुळवा. 05
1) कळसूत्री बाहुल्या अ) लिखित माध्यमे
2) वर्तमान पत्र ब) श्राव्य साधने
3) रेडिओ क) लोक माध्यमे

- 4) मालिका
- 5) इंटरनेट

- ड) वेबसाईट
- इ) टेलिव्हिजन

क) योग्य शब्द निवडा

05

- 1) ——— हे सर्वात स्वस्त माध्यम आहे.
- 2) लावणी ही ——— या राज्याची लोककला आहे.
- 3) ——— हे लोकप्रिय सामाजिक माध्यम आहे.
- 4) ——— हे माध्यम साक्षर आणि निरक्षर लोकांसाठी उपयुक्त आहे.
- 5) ——— हे नवीन माध्यम आहे.